

Utenriksdepartementet
Postboks 8114 Dep.
0032 OSLO

UTENRIKSDEPARTEMENTET	
12/03202-G1	S-
2 OKT 2013	MRDEM
Arkivkode	334.510

Høring av utredning om valgfri protokoll til FNs barnekonvensjon om en klagemekanisme

Vi viser til Utenriksdepartementets høringsbrev av 19.6.2013. Utdanningsforbundet har deltatt i diskusjonene i forbindelse med Elgesems utredning og gitt kommentarer til denne. Uvisst av hvilken grunn hadde vi ikke mottatt høringsbrevet innen fristen, men vi er tilfreds med at vi har fått muligheten til å gi våre kommentarer etter høringsfristens utløp.

Utdanningsforbundet oppfatter utredningen som grundig i beskrivelsene og drøftingene av FNs Barnekomite, hvordan den arbeider og er sammensatt, hvordan protokollen er bygd opp og hva den individuelle klageretten innebærer. Den er dermed et godt grunnlag for å fatte en beslutning i saken.

Utdanningsforbundet mener at det vil være et svært uheldig signal om Norge velger å la være å ratifisere tilleggsprotokollen.

Generelt

Utdanningsforbundet har tidligere i prosessen gitt til kjenne at vi mener det er viktig og riktig at Norge signerer og ratifiserer tilleggsprotokollen om individklagerett etter Barnekonvensjonen fordi det vil:

- styrke rettsvernet for barn både nasjonalt og internasjonalt
- bidra til å opprettholde Norges positive omdømme som pådriver i menneskerettsspørsmål internasjonalt,
- påvirke menneskerettighetsarbeidet internasjonalt i positiv retning og Norge vil kunne opptre med tyngde og legitimitet i de internasjonale prosessene

Rettsvernet

I rapporten påpekes det at den reelle problemstillingen ikke er om barn skal gis rettighetene som følger av BK, men heller om ratifikasjonen av Protokollen vil medføre en *økt rettsliggjøring*, blant annet om klageretten vil medføre konsekvenser for underordnede forvaltningsorgan eller kommuner.

I konsultasjonene med sivilt samfunn under arbeidet med utredningen kom det fram at det ble ansett som overveiende sannsynlig at det vil kunne komme flere saker gjennom det nasjonale systemet for klager, blant annet saker om mobbing, diskriminering av asylsøkerungdom i

skolesystemet, mangelfull skolegang for rombarn og mangler i spesialundervisningstilbudet. Utdanningsforbundet mener at økonomi ikke kan være et tungtveiende argument for å la være å ratifisere protokollen.

Utredningen viser til svakheter ved det nasjonale retts- og forvaltningssystemet når det gjelder klageadgangen for barn, og Elgesem mener det er nødvendig med et revisjonsarbeid for å imøtekomme barns behov. Mye tyder på at barn ikke kjenner til retten de har til å klage. Utredningen kan derfor i seg selv ha positive konsekvenser for beskyttelsen av barns rettigheter.

Norge ønsker å fremstå som en nasjon med et godt utbygd rettssystem som sikre befolkningen høy juridisk standard og et rettighetsnivå som ivaretar kravene i henhold til menneskerettighetene. Ved å revidere eksisterende klageordninger for barn, kan myndighetene bidra til å etterleve kravet om effektive rettsmidler for barn i Norge. Et bedre system for å imøtekomme barns behov, vil på sikt kun være positivt både for barna og for norske myndigheter. En økt saksmengde i det nasjonale systemet i en periode vil kunne gi rettslige avklaring på aktuelle problemstillinger og dermed skape presedens. Dette kan bidra til et mer effektivt og barnevennlig system.

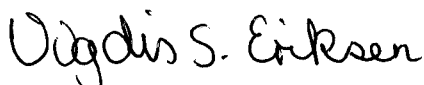
Utdanningsforbundet mener at ved å ratifisere tilleggsprotokollen, vil myndighetene synliggjøre at de tar barna på alvor som selvstendige rettssubjekter. Saker av stor betydning for den enkelte kan få en rask avklaring og dermed kan vi som samfunn begrense skadeomfanget for den enkelte. Dette kan styrke Norge som et demokratisk land.

Norge som internasjonal aktør

Norsk utenrikspolitikk viser at norske myndigheter ønsker å bidra til å gjennomføre menneskerettighetene internasjonalt. Styrking av barns rettigheter har stått høyt på agendaen. Regjeringens tilbakeholdenhet med å bidra i de internasjonale prosessene opp mot vedtakelse av tilleggsprotokollen, har derfor vakt oppsikt internasjonalt. Vi forutsetter at Norge ønsker å være pådriver for menneskerettighetene i bilaterale og multilaterale sammenhenger. Dersom man igjen nøler med å ratifisere protokollen, må regjeringen påregne svekket troverdighet i denne type spørsmål og særlig som garantist for barns rettigheter.

Utdanningsforbundet er av den oppfatning at klageadgangen vil kunne utvikle en internasjonal praksis for tolkning av Barnekonvensjonens artikler, og gjennom ordningen vil statene erklære at de anerkjenner den utviklede tolkningspraksisen. Det er selvfølgelig viktig at tilslutning til tilleggsprotokollen vil ha betydning for norske barn. Sannsynligvis vil den i enda sterkere grad være viktig for barn som lever i land med et svakt rettssystem, under samfunnsøkonomisk dårlige forhold, og hvor barnets rett ikke regnes med. En ratifikasjon vil være til barns beste, og ved å ratifisere vil Norge vise solidaritet med barn i land der deres rettigheter står svakere enn i Norge.

Med vennlig hilsen

Vigdis Sandmo Eriksen
seksjonssjef

Anne Kathrine Blyverket sign.:
seniorkonsulent